

Users Group System Operation

Minutes of Meeting

Meeting

Date:	20/06/2014
Organised by:	Elia

Participants

Invited	Company	Present	Excused
Bram De Wispelaere	FEBEG	X	
Steven Harlem	FEBEG	X	
Olivier Van den Kerckhove	FEBEG	X	
Bart Massin	FEBEG	X	
Ward Gommeren	BECI	X	
Dirk Aelbrecht	ELIA	X	
Kristof Sleurs	ELIA	X	
Sophie van Caloen	ELIA	X	
Carl-Stephan Thungen	ELIA	X	

Minutes

Author	Sophie van Caloen	
Date minutes	20/06/2014	
Status	☒ Draft	☐ Final

1   **Agenda**

- Kennismaking
- Entso-E Summer Outlook
- Stand van zaken "Security of Supply"

2 Verslag

<p><u>1. Introductie</u></p> <p>De <u>scope</u> ven de werkgroep en de verwachtingen werden besproken. De laatste jaren was de focus van de werkgroep principieel over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Winter en Summer outlook • Network Codes • Specifieke operationele feedback (prijspielen, incidenten, uitzonderlijke toestanden op het net, ...) • Incompressibiliteit, flexibiliteit • Een reeks topics mbt balancing die ondertussen gemigreerd zijn naar deze ad-hoc taskforce <p>Nieuwe punten voor volgende vergaderingen worden door de aanwezige leden voorgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emergency procedure • Black out: wat praktisch doen in geval van black-out? • PLEF (o.a. regionale outlook) • Importcapaciteit (en impact van Nemo, Alegro) <p>Bovenstaande zijn overwegend punten waarvoor Elia een eerste aanzet kan geven, maar ook agendapunten die de deelnemers graag zelf zouden toelichten kunnen aan Elia doorgegeven worden.</p>	<p>DAEL</p>
<p><u>2. Entso-E Summer Outlook</u></p> <p>De conclusie van het rapport was dat er in de zomer geen problemen waren van onvoldoende capaciteit voor België.</p> <p>Met betrekking tot incompressibiliteit werd er gekeken naar twee specifieke momenten waar de zon en/of wind potentieel hoog kunnen zijn en ook hier werden geen significante risico's gedetecteerd.</p> <p>Een overzicht van de beschikbare capaciteit in de andere Europese landen werd bestudeerd. De meeste landen hebben geen risico van capaciteit-tekort. Enkele landen hebben af en toe importnoden maar deze landen zijn verspreid en er zijn geen landen met onvoldoende cross-border capaciteit. De conclusies zijn geldig voor import en export.</p> <p>Het rapport is ook beschikbaar op de ENTSO-e website.</p> <p><u>Evoluties van het Outlook</u></p> <p>Er werd een taskforce opgesteld bij ENTSO-e (TF ADAM) om op de Adequacy methodologie (zowel seasonal outlooks als SOAF) te werken en twee stakeholder workshops hebben plaatsgevonden.</p> <p>De volgende elementen werden geïdentificeerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er wordt vastgesteld dat <u>flexibiliteit</u> belangrijker wordt in de toekomst maar niet genoeg gewaardeerd is. ENTSO-e wil een overzicht hebben van de evolutie en noden in flexibiliteit. • Een <u>harmonisatie</u> is nodig tussen korte en lange termijn rapporten. Momenteel krijgt ENTSO-e de gegevens van de nationale TSOs en de berekening wordt centraal gedaan. In de toekomst, is het de bedoeling om meer en meer Europese data te gebruiken om meer consistentie te hebben tussen de landen. • ENTSO-e wil meer <u>transparantie</u>, bijvoorbeeld op de genomen hypothesen en rekening houdend met de confidentialiteit van de gegevens. • Een soort van market model zal gebruikt worden voor de <u>'cross border</u> 	<p>KSLE</p>

<p><u>exchanges</u> in de toekomst.</p> <ul style="list-style-type: none"> Er is een wens om meer <u>probabilistische</u> analyses te gebruiken. Het wordt waarschijnlijk een gemengde methodologie deterministisch en probabilistisch. <p>Afhankelijk van de haalbaarheid van deze evoluties zullen een aantal hiervan al in de volgende ENTSO-e winter outlook geïmplementeerd worden.</p> <p>Opmerking: de capaciteit beschikbaar aan de grenzen kan aangepast worden als de buitenlandse in schaarste zitten.</p> <p>Er wordt ook gevraagd om samen met ENTSO-g de impact van mogelijke gastekorten op de bevoorradingszekerheid te analyseren.</p> <p>Een 'Scenario Outlook & Adequacy Forecast' (SO&AF) bestaat ook, die een horizon van 1 tot 10 jaren beschouwt.</p> <p>De ENTSO-e slides zullen beschikbaar zijn op ENTSO-e website (niet op Elia website).</p>	
<p><u>3. Stand van zaken "Security of Supply"</u></p> <p>Deze winter wordt het waarschijnlijk moeilijker dan de vorige jaren ten gevolge van verschillende redenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid dat Doel 3 en Tihange 2 niet zullen draaien Minder geïnstalleerd productievermogen is beschikbaar. De import capaciteit blijft 3500 MW. <p>Maar er werd ook een aanpassing aangebracht: de strategische reserve.</p> <p>De wet van 26 maart 2014 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (Elektriciteitswet) voorziet, voor de minister tot wiens bevoegdheid energie behoort, de mogelijkheid om de transmissienetbeheerder op te dragen voor een gegeven periode een zogenaamde strategische reserve aan te leggen die in geval van risico op schaarste geactiveerd kan worden (economische of technische trigger).</p> <p>Zuiver ter informatie, verbeteringen werden aangebracht door crisiscentra en overheden voor de winter ter voorbereiding van de schaarste (cartografie, lijsten, ...), mede gebaseerd op input van Elia en DNB's. Bij Elia werd er ook bijgewerkt en een schaarste-indicator wordt nog steeds gepubliceerd.</p> <p>Binnen Elia bestaat er een 'Emergency plan' waarvan de gedeeltelijke uitrol het proces schaarste ondersteund (van vroeger). Er wordt een crisis cel opgesteld zodanig dat de dispatcher niet alleen en zelf belangrijke beslissen moet nemen. Voor sommige aspecten zal ook de minister zijn goedkeuring moeten geven. Merk op dat in schaarste Elia het probleem kan detecteren. Maar als er snelle en onverwachte evenementen plaats vinden is de strategische reserve uiteraard niet altijd de oplossing op korte termijn na de gebeurtenis.</p> <p>Er wordt gemeld dat discussies lopend zijn binnen FEBEG over CRM (Capacity Remuneration Mechanism). Volgens de members reflecteren de elektriciteitsprijzen niet de risico's van een toekomstige schaarste en de verwachte marktevolutie.</p> <p>Er wordt ook aangehaald dat, gezien de strategische reserve tot 31 maart loopt (wettelijk bepaald), risico's zouden ook theoretisch kunnen ontstaan na maart. Historische gegevens geven aan dat de moeilijkste maanden toch meestal in de winter voorkwamen (zeker ook in Frankrijk), hoewel het in maart ook zeer koud kan zijn.</p>	DAEL

3 Actiepunten

Action	By